

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи
Верховної Ради України

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-49-56 E-mail: k_reglam@rada.gov.ua

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до частини сьомої статті 87 Регламенту Верховної Ради України щодо членства народних депутатів України у тимчасових слідчих комісіях», внесений народним депутатом України Власенком С.В. (реєстр. № 9521 від 24.07.2023)

Згідно з електронною резолюцією Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. від 24 липня 2023 року (електронна картка документа (1270676) Комітет на засіданні 9 серпня 2023 року (протокол № 163) попередньо розглянув проект Закону України «Про внесення змін до частини сьомої статті 87 Регламенту Верховної Ради України щодо членства народних депутатів України у тимчасових слідчих комісіях», внесений народним депутатом України Власенком С.В. (реєстр. № 9521 від 24.07.2023), та висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України від 8 серпня 2023 року (електронна картка документа (1283130).

Проект Закону України підготовлено, як зазначено в пояснювальній записці до нього, з метою «удосконалення порядку формування тимчасових слідчих комісій Верховної Ради України».

У зв'язку з цим, пропонується у частині сьомій статті 87 Регламенту Верховної Ради України слова «лише однієї тимчасової слідчої комісії» замінити словами «не більше трьох тимчасових слідчих комісій».

Відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України та предмета відання Комітету, визначеного Постановою Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» від 29 серпня 2019 року № 19-ІХ, Комітет зазначив, що проект Закону України (реєстр. № 9521 від 24.07.2023) внесено на реєстрацію згідно з частиною першою статті 89, частиною другою статті 90 та частинами першою, другою і шостою статті 91 Регламенту Верховної Ради України, за підписом особи, яка має право законодавчої ініціативи, разом з

проектом постанови, яку пропонується Верховній Раді України прийняти за результатами його розгляду, пропозицією щодо кандидатури доповідача на пленарному засіданні, пояснювальною запискою, порівняльною таблицею, які подані в електронній формі.

По суті запропонованих змін до Регламенту Верховної Ради України Комітет зазначив таке.

Положення статті 19 Конституції України передбачають, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Частиною п'ятою статті 83 Конституції України передбачено, що порядок роботи Верховної Ради України встановлюється Конституцією України та Регламентом Верховної Ради України.

Відповідно до положень частини третьої статті 89 Конституції України, частини першої статті 87 Регламенту Верховної Ради України, Верховна Рада України для проведення розслідування з питань, що становлять суспільний інтерес, утворює тимчасові слідчі комісії, якщо за це проголосувала не менш як одна третина від конституційного складу Верховної Ради України.

Частиною п'ятою статті 89 Конституції України передбачено, що організація і порядок діяльності, зокрема тимчасових слідчих комісій Верховної Ради України, встановлюються законом.

Зазначаємо, що спеціальним законом, який визначає правовий статус тимчасових слідчих комісій і тимчасових спеціальних комісій Верховної Ради України, їх повноваження та організаційні основи діяльності є Закон України «Про тимчасові слідчі і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України».

Крім того, положення щодо обрання народного депутата України членом, зокрема, тимчасової слідчої комісії, також міститься в Законі України «Про статус народного депутата України». Так, відповідно до частини першої статті 14 цього Закону України народний депутат України за погодженням з відповідною депутатською фракцією може бути обраний членом одного комітету Верховної Ради України і бути одночасно членом однієї тимчасової слідчої та однієї тимчасової спеціальної комісії. При цьому Верховна Рада України забезпечує пропорційне обрання народних депутатів України до складу відповідних комітетів.

Натомість, автором законопроекту не запропоновано змін ані до Закону України «Про тимчасові слідчі і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», ані до Закону України «Про статус народного депутата України».

Головне науково-експертне управління у своєму висновку звертає увагу на те, що на момент підготовки висновку проект не включений до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2023 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 07.02.2023 р. № 2910–ІХ, також зазначає: «...у проекті не пропонуються зміни до Закону України «Про статус народного депутата України», ч. 1 ст. 14 якого передбачає, що «народний депутат за погодженням з відповідною депутатською фракцією може бути обраний членом одного комітету Верховної Ради України і бути одночасно членом однієї

тимчасової слідчої та однієї тимчасової спеціальної комісії ...». Так само Закон України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» у ч. 8 ст. 4 передбачає, що «народний депутат України може бути обраний членом лише однієї слідчої комісії». Отже, у разі прийняття законопроекту у запропонованому вигляді виникне правова колізія між положеннями Регламенту Верховної Ради України та нормами вищезазначених законів».

Комітет звернув увагу на те, що в Комітеті на опрацюванні знаходиться проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо членства народного депутата України у тимчасових слідчих комісіях Верховної Ради України», внесений народним депутатом України Мотовиловцем А.В. (реєстр. № 9521-1 від 08.08.2023), який є альтернативним до проекту Закону України (реєстр. № 9521). Зазначений законопроект передбачає внесення змін до законів України «Про статус народного депутата України», «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» та Регламенту Верховної Ради України, збільшивши кількість тимчасових слідчих комісій Верховної Ради України, до складу яких може бути обраний народний депутат України, з однієї до двох.

Враховуючи зазначене та беручи до уваги значення парламентського контролю для розвитку демократії в Україні, а також численні звернення громадян України до Голови Верховної Ради України та Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України щодо утворення тимчасових слідчих комісій з питань, що становлять суспільний інтерес, вбачається за доцільне підтримати саме проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо членства народного депутата України у тимчасових слідчих комісіях Верховної Ради України», внесений народним депутатом України Мотовиловцем А.В. (реєстр. № 9521-1 від 08.08.2023), і відповідно відхилити законопроект (реєстр. № 9521).

Відтак, Комітет ухвалив висновок на проект Закону України «Про внесення змін до частини сьомої статті 87 Регламенту Верховної Ради України щодо членства народних депутатів України у тимчасових слідчих комісіях», внесений народним депутатом України Власенком С.В. (реєстр. № 9521 від 24.07.2023), та рекомендує Верховній Раді України включити зазначений законопроект до порядку денного дев'ятої сесії Верховної Ради України та, відповідно до пункту 2 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, відхилити його.

Співдоповідачем від Комітету на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначено голову Комітету.

Голова Комітету

С.В.КАЛЬЧЕНКО

